

Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven twee dierenartsen over ziekten in de melkveehouderij. Dierenarts Toon Meesters, van dierenartsenpraktijk Visdonk uit Roosendaal, en Jef Laureyns, verbonden aan de Universiteit Gent (en dierenarts te Merelbeke), wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziektebeeld tot behandeling.

Verlaagd seleniumgehalte mogelijke aanleiding voor Klebsiella-uitbraak

Te weinig weerstand

An het einde van de voorbije zomer contacteerde een hoog-productief holsteinbedrijf onze praktijk. Het bedrijf had op korte termijn af te rekenen met een plotse stijging van het tankcelgetal en een piek van het coligetel. Drie melkkoeien liepen een klinische uierontsteking op. Eén van die drie koeien was zelfs erg ziek.

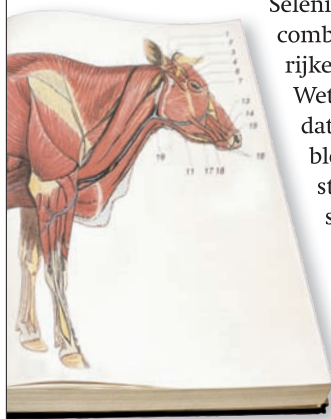
Onderzoek van de melkmonsters van de drie koeien met klinische mastitis wees in de richting van een uierinfectie met *Klebsiella*. Deze bacterie gedijt erg goed in zaagsel, zodat het zaagsel werd onderzocht. De opgeslagen zaagselvoorraad bleek negatief voor *Klebsiella*, zaagselresten in de ligboxen tekenden positief.

Klebsiella is een kiem die op elk bedrijf aanwezig is in de omgeving van de dieren. Doorgaans levert de bacterie geen problemen op. Het aanwezig zijn van *Klebsiellamastitis* kan wijzen op een verhoogd aantal kiemen in de omgeving of een verlaagde weerstand bij het melkvee. Omdat op dit bedrijf zowel de voerstrategie als de gezondheidsstatus van het vee goed in orde was, zocht ik naar een andere mogelijke oorzaak. We besloten het seleniumgehalte te bepalen in het bloed van zes niet-zieke dieren.

Van twee dieren in het begin van de lactatie, twee in het midden van de lactatie en twee droogstaande koeien werd een bloedmonster genomen. Analyse van de bloedmonsters leerde dat vijf van de zes koeien onder de minimumwaarden voor selenium zaten. We adviseerden het bedrijf te starten met seleniumsupplementen in het voer. Het celgetal nam af en het bedrijf heeft tot op heden geen problemen meer met klinische mastitisgevallen.

De encyclopedie **seleniumtekort**

Selenium is een essentieel mineraal dat in combinatie met vitamine E een belangrijke rol speelt als antioxidant.

Wetenschappelijk onderzoek toont aan dat een te laag seleniumgehalte in het bloed gepaard gaat met een weerstandsdaling bij dieren. Tekorten aan selenium ontstaan bij rundvee meestal in de weideperiode.

Runderen met een chronisch seleniumtekort lopen risico op verminderde vruchtbaarheid, aan de nageboorte blijven staan, ademhalingsstoornissen, diar-

ree en andere problemen gerelateerd aan de immuniteit. In de praktijk luidt het advies voor seleniumsupplementen bij droogstaande dieren 0,3 ppm (mg/kg droge stof) per dag. Selenium kan voor een betere opname het best worden toegediend in organische vorm.

Ondanks de invloed op de weerstand mag de rol van selenium niet overschat worden. Een seleniumsupplement kan fouten in het management niet oplossen. Veel belangrijker is een goed onderhouden droge stal met daarbij een schone afkalfstal om de infectiedruk laag te houden. Een aangepast voermanagement voor de verschillende diergroepen en de afwezigheid van ziekten als blauwtong, ibr en bvd zijn noodzakelijk om de weerstand van het vee op een hoog niveau te houden.